

OBSAH

Apoštolský list „LAETAMUR MAGNOPERE“	I
Apoštolská konstituce »FIDEI DEPOSITUM«	5
Předmluva	15
I. Život člověka – poznávat a milovat Boha	15
II. Předávání víry – katecheze	16
III. Účel tohoto katechismu a komu je určen	17
IV. Struktura tohoto katechismu	18
První část: Vyznání víry – Druhá část: Svátosti víry – Třetí část: Život podle víry – Čtvrtá část: Modlitba v životě podle víry	
V. Praktický návod k užití tohoto katechismu	19
VI. Nutné úpravy a přizpůsobení	20
Láska je nade vše	

PRVNÍ ČÁST

VYZNÁNÍ VÍRY

PRVNÍ ODDÍL

„VĚŘÍM“ – „VĚŘÍME“

PRVNÍ KAPITOLA: ČLOVĚK JE SCHOPEN SPOJENÍ S BOHEM	25
I. Touha po Bohu	25
II. Cesty, které vedou k poznání Boha	27
III. Poznání Boha podle církve	28

IV. Jak mluvit o Bohu	29
Souhrn	30
DRUHÁ KAPITOLA: BŮH PŘICHÁZÍ VSTRÍC ČLOVĚKU	31
1. článek / Boží zjevení	31
I. Bůh zjevuje svůj „dobrotivý plán“	31
II. Etapy zjevení	32
Už od počátku se Bůh dává poznat – Smlouva s Noemem	
– Bůh vyvolil Abraháma – Bůh utváří svůj lid Izrael	
III. Ježíš Kristus – „prostředník a plnost celého zjevení“	34
Bůh vyslovil všechno ve svém Slovu – Nebude už žádné jiné zjevení	
Souhrn	35
2. článek / Předávání Božího zjevení	36
I. Apoštolská tradice	36
Kázání apoštolů ... – ... pokračuje v apoštolské posloupnosti	
II. Vztah mezi tradicí a Písmem svatým	38
Společný pramen – ... dva rozdílné způsoby předávání	
– Apoštolská tradice a různé tradice církevní	
III. Výklad pokladu víry	39
Poklad svěřený celé církvi – Učitelství církve – Články víry	
– Nadpřirozený smysl pro víru – Růst v chápání víry	
Souhrn	41
3. článek / Písmo svaté	42
I. Kristus – jediné Slovo Písma svatého	42
II. Inspirace a pravda Písma svatého	42
III. Duch svatý, vykladatel Písma	43
Smysly Písma	
IV. Kánon Písma svatého	46
Starý zákon – Nový zákon – Jednota Starého a Nového zákona	
V. Písmo svaté v životě církve	48
Souhrn	49

DRUHÁ ČÁST SLAVENÍ KŘESŤANSKÉHO TAJEMSTVÍ

Proč liturgie – Co znamená výraz liturgie – Liturgie jako pramen života – Modlitba a liturgie – Katecheze a liturgie

PRVNÍ ODDÍL SVÁTOSTNÁ EKONOMIE

PRVNÍ KAPITOLA: VELIKONOČNÍ TAJEMSTVÍ V ČASE CÍRKVE	286
1. článek / Liturgie – dílo Nejsvětější Trojice	286
I. Otec, zdroj a cíl liturgie	286
II. Kristovo dílo v liturgii	287
Kristus oslavovaný ... – ... od dob apoštolské církve ... – ... je přítomný v pozemské liturgii ... – ... jež se podílí na nebeské liturgii	
III. Duch svatý a církev v liturgii	289
Duch svatý připravuje na přijetí Krista – Duch svatý připomíná Kristovo tajemství – Duch svatý zpřítomňuje Kristovo tajemství – Společenství Ducha svatého	
Souhrn	294
2. článek/ Velikonoční tajemství ve svátostech církve	294
I. Kristovy svátosti	294
II. Svátosti církve	295
III. Svátosti víry	296
IV. Svátosti spásy	297
V. Svátosti věčného života	298
Souhrn	298
DRUHÁ KAPITOLA: SVÁTOSTNÉ SLAVENÍ VELIKONOČNÍHO TAJEMSTVÍ	300
1. článek / Slavení liturgie církve	300
I. Kdo slaví?	300
Celebranti nebeské liturgie – Celebranti svátostné liturgie	
II. Jak slavit?	302
Znamená a symboly – Slova a úkony – Zpěv a hudba – Posvátné obrazy	

III. Kdy slavit?	307
Liturgická doba – Den Páně – Liturgický rok – Připomínky světců v liturgickém roce – Denní modlitba církve	
IV. Kde slavit?	311
Souhrn	312
2. článek / Liturgické odlišnosti a jednota tajemství	314
Liturgické tradice a všeobecnost církve – Liturgie a kultury	
Souhrn	316

DRUHÝ ODDÍL SEDM SVÁTOSTÍ CÍRKVE

PRVNÍ KAPITOLA:

SVÁTOSTI UVEDENÍ DO KŘESŤANSKÉHO ŽIVOTA	317
---	-----

1. článek / Svátost křtu	318
---------------------------------	------------

I. Jak se nazývá tato svátost?	318
II. Křest v ekonomii spásy	319
Předobrazy křtu ve Staré smlouvě – Kristův křest – Křest v církvi	
III. Jak se slaví svátost křtu?	322
Uvedení do křesťanského života – Mystagogie slavení	
IV. Kdo může přijmout křest?	324
Křest dospělých – Křest dětí – Víra a křest	
V. Kdo může křtít?	326
VI. Nezbytnost křtu	327
VII. Milost křtu	328
Na odpuštění hříchů – „Nové stvoření“ – Přivtělení k církvi, Kristovu tělu – Svátostné pouto jednoty křesťanů – Nezrušitelná duchovní pečeť	
Souhrn	331

2. článek / Svátost biřmování	332
--------------------------------------	------------

I. Biřmování v ekonomii spásy	332
Dvě tradice: východní a západní	
II. Znamení a obřad biřmování	334
Slavení biřmování	

III. Účinky biřmování	336
IV. Kdo může přijmout tuto svátost?	337
V. Kdo uděluje biřmování	338
Souhrn	339
3. článek / Svátost eucharistie	340
I. Eucharistie – pramen a vrchol života církve	340
II. Jak se nazývá tato svátost?	341
III. Eucharistie v ekonomii spásy	342
Způsoby chleba a vína – Ustanovení eucharistie	
– „To čiňte na mou památku“	
IV. Liturgické slavení eucharistie	345
Mše svatá během staletí – Průběh slavení	
V. Svátostná oběť: díkůvzdání, památka, přítomnost	348
Díkůvzdání a chvála Otci – Památka Kristovy oběti a jeho těla, církve	
– Přítomnost Krista, skrze moc jeho slova a Ducha svatého	
VI. Velikonoční hostina	355
„Vezměte a jezte z toho všichni“: přijímání – Ovoce přijímání	
VII. Eucharistie – „zástava budoucí slávy“	360
Souhrn	361
DRUHÁ KAPITOLA: SVÁTOSTI UZDRAVOVÁNÍ	364
4. článek / Svátost pokání a smíření	364
I. Jak se nazývá tato svátost?	364
II. Proč svátost smíření po křtu?	365
III. Obrácení pokřtěných	366
IV. Vnitřní pokání	366
V. Rozmanité způsoby pokání v křesťanském životě	367
VI. Svátost pokání a smíření	369
Pouze Bůh odpouští hřích – Smíření s církví – Svátost odpuštění	
VII. Úkony kajícíka	371
Lítost – Vyznání hříchů – Zadostiučinění	
VIII. Udělovatel této svátosti	374
IX. Účinky této svátosti	375

X. Odpustky	376
Co jsou to odpustky? – Tresty za hřích – Ve společenství svatých – Získat odpustky od Boha prostřednictvím církve	
XI. Slavení svátosti pokání	378
Souhrn	379
5. článek / Pomazání nemocných	381
I. Jeho základy v ekonomii spásy	381
Nemoc v lidském životě – Nemocný tváří v tvář Bohu – Kristus-lékař – „Uzdravujte nemocné ...“ – Svátost nemocných	
II. Kdo přijímá a kdo uděluje tuto svátost?	385
V případě těžké nemoci ... – „... ať si zavolá představené církevní obce“	
III. Jak se slaví tato svátost?	385
IV. Účinky slavení této svátosti	386
V. Pokrm na cestu (viaticum), poslední svátost křesťana	387
Souhrn	387
TŘETÍ KAPITOLA:	
SVÁTOSTI K SLUŽBĚ SPOLEČENSTVÍ	389
6. článek / Svátost kněžství	389
I. Proč se tato svátost nazývá „sacramentum ordinis“ (svátost stavu)?	390
II. Svátost kněžství v ekonomii spásy	390
Kněžství ve Starém zákoně – Jediné Kristovo kněžství – Dvojitá účast na jediném Kristově kněžství – V osobě Krista - Hlavy – „Jménem celé církve“	
III. Tři stupně svátosti kněžství	394
Biskupské svěcení - plnost svátosti kněžství – Svěcení kněží - spolupracovníků biskupů – Svěcení jáhnů - „ke službě“	
IV. Jak se uděluje svěcení?	398
V. Kdo může tuto svátost udělit?	399
VI. Kdo může tuto svátost přijmout?	399
VII. Účinky svátosti kněžství	401
Nezrušitelné znamení – Milost Ducha svatého	
Souhrn	403
7. článek / Svátost manželství	405

I. Manželství v Božím plánu	405
Manželství v řádu stvoření – Manželství za vlády hříchu	
– Manželství pod vedením Zákona – Manželství v Pánu	
– Panenství pro království	
II. Slavení manželství	410
III. Manželský souhlas	411
Smíšená manželství a rozdílnost kultu	
IV. Účinky svátosti manželství	414
Manželské pouto – Milost svátosti manželství	
V. Dobra a požadavky manželské lásky	415
Jednota a nerozlučitelnost manželství – Věrnost manželské lásky	
– Otevřenost k plodnosti	
VI. Rodinná církev	418
Souhrn	419
ČTVRTÁ KAPITOLA: JINÉ LITURGICKÉ SLAVNOSTI	421
8. článek / Svátostiny	421
Charakteristické rysy svátostin – Různé způsoby svátostin – Lidová zbožnost	
Souhrn	424
9. článek / Křesťanský pohřeb	424
I. Poslední pascha křesťana	424
II. Slavení pohřbu	425

TŘETÍ ČÁST

ŽIVOT V KRISTU

PRVNÍ ODDÍL

POVOLÁNÍ ČLOVĚKA: ŽIVOT V DUCHU

PRVNÍ KAPITOLA: DŮSTOJNOST ČLOVĚKA	435
1. článek / Člověk jako Boží obraz	436
Souhrn	437
2. článek / Naše povolání k blaženosti	438
I. Blahoslavenství	438
II. Touha po štěstí	438
III. Křesťanská blaženost	439
Souhrn	440
3. článek / Lidská svoboda	441
I. Svoboda a odpovědnost	441
II. Lidská svoboda v ekonomii spásy	443
Souhrn	444
4. článek / Mravnost lidských skutků	445
I. Zdroje mravnosti	445
II. Dobré skutky a zlé skutky	446
Souhrn	446
5. článek / Mravnost vášní	447
I. Vášně	447
II. Vášně a mravní život	448
Souhrn	449
6. článek / Mravní svědomí	449

I. Soud svědomí	449
II. Výchova svědomí	451
III. Volit podle svědomí	452
IV. Mylný úsudek	452
Souhrn	453
7. článek / Ctnosti	454
I. Lidské ctnosti	454
Základní ctnosti – Ctnosti a milost	
II. Božské ctnosti	457
Víra – Naděje – Láska	
III. Dary a plody Ducha svatého	461
Souhrn	461
8. článek / Hřích	463
I. Milosrdenství a hřích	463
II. Definice hříchu	463
III. Rozmanitost našich hříchů	464
IV. Závažnost hříchu: smrtelný a všední hřích	465
V. Šíření hříchu	467
Souhrn	468
DRUHÁ KAPITOLA: LIDSKÉ SPOLEČENSTVÍ	470
1. článek / Osoba a společnost	470
I. Společenský ráz lidského povolání	470
II. Obrácení a společnost	472
Souhrn	473
2. článek / Účast na společenském životě	474
I. Autorita	474
II. Obecné blaho	475
III. Odpovědnost a participace (spoluúčast)	477
Souhrn	478

3. článek / Sociální spravedlnost	479
I. Respektování lidské osoby	479
II. Rovnost a rozdíly mezi lidmi	480
III. Lidská solidarita	482
Souhrn	483
TŘETÍ KAPITOLA: BOŽÍ SPÁSA: ZÁKON A MILOST	484
1. článek / Mravní zákon	484
I. Přirozený mravní zákon	485
II. Starý zákon	487
III. Nový zákon neboli evangelijní zákon	488
Souhrn	491
2. článek / Milost a ospravedlnění	492
I. Ospravedlnění	492
II. Milost	494
III. Zásluha	497
IV. Křesťanská svatost	498
Souhrn	500
3. článek / Církev, Matka a učitelka	501
I. Mravní život a učitelský úřad církve	502
II. Církevní přikázání	504
III. Mravní život a svědectví misijního poslání	504
Souhrn	505
Desatero přikázání	506

DRUHÝ ODDÍL DESATERO BOŽÍCH PŘIKÁZÁNÍ

„Mistře, co mám udělat ... ?“ – Desatero v Písmu svatém – Desatero v církevní tradici – Jednota Desatera – Desatero a přirozený zákon – Závaznost Desatera – „Beze mne nemůžete dělat nic“

Souhrn 515

PRVNÍ KAPITOLA:

„MILUJ PÁNA, SVÉHO BOHA, CELÝM SVÝM SRDCEM, CELOU SVOU DUŠÍ
A CELOU SVOU MYSLÍ“ 516

1. článek / První přikázání 516

I. „Budeš se klanět Pánu, svému Bohu, a jen jemu sloužit“ 517

Víra – Naděje – Láska

II. „Jen jemu budeš sloužit“ 519

Klanění – Modlitba – Oběť – Přislíbení a sliby – Povinnost společnosti vůči náboženství a právo na náboženskou svobodu

III. „Nebudeš mít jiného boha mimo mne“ 523

Pověra – Modloslužba – Věštění a magie – Hříchů proti úctě k Bohu – Ateismus – Agnosticismus

IV. „Nezobrazíš si Boha“ 527

Souhrn 528

2. článek / Druhé přikázání 529

I. Jméno Pána je svaté 529

II. Boží jméno brané nadarmo 530

III. Křesťanské jméno 532

Souhrn 532

3. článek / Třetí přikázání 533

I. Sobotní den 534

II. Den Páně 535

Den zmrtvýchvstání: nové stvoření – Neděle - dovršení soboty
– Nedělní eucharistická oběť – Nedělní povinnost – Den milosti
a pracovního klidu

Souhrn 539

DRUHÁ KAPITOLA: „MILUJ SVÉHO BLIŽNÍHO JAKO SÁM SEBE“	540
4. článek / Čtvrté přikázání	540
I. Rodina v Božím plánu	541
Povaha rodiny – Křesťanská rodina	
II. Rodina a společnost	542
III. Povinnosti členů rodiny	544
Povinnosti dětí – Povinnosti rodičů	
IV. Rodina a Boží království	548
V. Veřejná moc v občanské společnosti	548
Povinnosti občanských orgánů – Povinnosti občanů – Stát a církev	
Souhrn	552
5. článek / Páté přikázání	553
I. Úcta k lidskému životu	553
Svědectví biblických dějin – Oprávněná obrana – Vražda – Potrat	
– Eutanazie – Sebevražda	
II. Respektování důstojnosti osob	559
Úcta k duši druhého: pohoršení – Respektování zdraví	
– Úcta k osobě a vědecké bádání – Respekt k tělesné integritě	
– Úcta k mrtvým	
III. Obrana míru	563
Mír – Vyvarovat se války	
Souhrn	567
6. článek / Šesté přikázání	568
I. „Jako muže a ženu je stvořil...“	568
II. Povolání k čistotě	569
Integrita osoby – Bezvýhradné sebedarování – Různé způsoby čistoty	
– Porušování čistoty – Čistota a homosexualita	
III. Manželská láska	574
Manželská věrnost – Manželská plodnost – Dar dítěte	
IV. Porušování důstojnosti manželství	579
Rozluka – Jiná porušování důstojnosti manželství	
Souhrn	582

1. článek / Věřím 51

I. Poslušnost víry	51
Abrahám - „otec všech věřících“ – Maria - „blahoslavená, která uvěřila“	
II. „Vím, komu jsem uvěřil“ (2 Tim 1,12)	53
Věřit v jednoho Boha – Věřit v Ježíše Krista, Božího Syna – Věřit v Ducha svatého	
III. Charakteristické rysy víry	54
Víra je milost – Víra je lidský úkon – Víra a rozum – Svoboda víry – Nezbytnost víry – Vytrvalost ve víře – Víra - počátek věčného života	

2. článek / Věříme 58

I. „Shlédni, Pane, na víru své církve“	58
II. Řeč víry	58
III. Jen jedna víra	59
Souhrn	60

Vyznání víry (Krédo) 61

DRUHÝ ODDÍL
VYZNÁNÍ KŘESŤANSKÉ VÍRY
SYMBOLY VÍRY

1. článek / „Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země“ 66

<i>I. odstavec / „Věřím v Boha“</i>	66
I. Věřím v jednoho Boha	67
II. Bůh zjevuje své jméno	67
Živý Bůh – „Jsem, který jsem“ – „Bůh plný slitování a milostivý“ – Jedině Bůh je	
III. Bůh, „ten, který je“, je pravda a láska	70
Bůh je pravda – Bůh je láska	
IV. Co vyplývá z víry v jediného Boha	72
Souhrn	73

7. článek / Sedmé přikázání	583
I. Všeobecné určení pozemských statků a soukromé vlastnictví majetku	584
II. Úcta k osobám a jejich majetku	585
Respektování majetku druhých – Respektování neporušenosti (integrity) stvoření	
III. Sociální nauka církve	587
IV. Hospodářská činnost a sociální spravedlnost	589
V. Spravedlnost a solidarita mezi národy	592
VI. Láska k chudým	593
Souhrn	596
8. článek / Osmé přikázání	597
I. Žít v pravdě	598
II. „Vydat svědectví pravdě“	599
III. Porušování pravdy	600
IV. Úcta k pravdě	602
V. Užívání hromadných sdělovacích prostředků	603
VI. Pravda, krása a posvátné umění	605
Souhrn	606
9. článek / Deváté přikázání	607
I. Očištění srdce	608
II. Boj o čistotu	609
Souhrn	611
10. článek / Desáté přikázání	611
I. Nezířenosť žádostivosti	612
II. Touhy Ducha	613
III. Chudoba srdce	614
IV. „Chci vidět Boha“	615
Souhrn	616

ČTVRTÁ ČÁST

KŘEŠŤANSKÁ MODLITBA

PRVNÍ ODDÍL

MODLITBA V ŽIVOTĚ KŘEŠŤANA

Co je modlitba? 621

Modlitba jako Boží dar – Modlitba jako smlouva – Modlitba jako společenství

PRVNÍ KAPITOLA: ZJEVENÍ MODLITBY

VŠEOBECNÉ POVOLÁNÍ K MODLITBĚ 624

1. článek / Ve Starém zákoně 624

Stvoření - zdroj modlitby – Přislíbení a modlitba víry – Mojžíš a modlitba prostředníka – David a modlitba krále – Eliáš, proroci a obrácení srdce – Žalmy, modlitba shromáždění

Souhrn 630

2. článek / V plnosti času 631

Ježíš se modlí – Ježíš učí modlit se – Ježíš vyslýchá modlitbu – Modlitba Panny Marie

Souhrn 638

3. článek / V čase církve 638

I. Velebení a klanění 639

II. Prosebná modlitba 640

III. Přímluvná modlitba 641

IV. Modlitba děkuvzdání 642

V. Modlitba chvály 642

Souhrn 643

DRUHÁ KAPITOLA: TRADICE MODLITBY 645

1. článek / U pramenů modlitby 645

Boží slovo – Liturgie církve – Božské ctnosti – „Dnes“

Souhrn 647

2. článek / Cesta modlitby 648

Modlitba k Otci – Modlitba k Ježíšovi – „Přijď, Duchu svatý“
– Ve společenství se svatou Matkou Boží

Souhrn 652

3. článek / Duchovní vůdcové modlitby 652

Celý zástup svědků – Služebníci modlitby – Místa vhodná pro modlitbu

Souhrn 655

TŘETÍ KAPITOLA: ŽIVOT MODLITBY 656

1. článek / Způsoby modlitby 657

I. Ústní modlitba 657

II. Rozjímání 658

III. Vnitřní [kontemplativní] modlitba 658

Souhrn 661

2. článek / Boj o modlitbu 661

I. Námitky proti modlitbě 662

II. Pokorná bdělost srdce 662

Tváří v tvář překážkám v modlitbě – Tváří v tvář pokušením v modlitbě

III. Dětinná důvěra 664

Proč si stěžovat, že jsme nebyli vyslyšeni? – Jakým způsobem je naše modlitba účinná?

IV. Vytrvat v lásce 665

V. Ježíšova velekněžská modlitba 667

Souhrn 668

DRUHÝ ODDÍL MODLITBA PÁNĚ „OTČE NÁŠ“

1. článek / „Shrnutí celého evangelia“ 670

I. Ve středu Písma 670

II. „Modlitba Páně“ 671

III. Modlitba církve	671
Souhrn	673
2. článek / „Otče náš, jenž jsi na nebesích“	673
I. „Odvážujeme se přistupovat s plnou důvěrou“	673
II. „Otče!“	674
III. Otče „náš“	676
IV. „Jenž jsi na nebesích“	678
Souhrn	679
3. článek / Sedm proseb	679
I. „Posvěť se jméno tvé“	680
II. „Přijď království tvé“	682
III. „Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi“	684
IV. „Chléb náš vezdejší dej nám dnes“	685
V. „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“ „Odpusť nám naše viny...“ – „... jako i my odpouštíme našim viníkům“	688
VI. „Neuveď nás v pokušení“	690
VII. „Ale zbav nás od zlého“	691
Závěrečná doxologie	693
Souhrn	693
Zkratky	695
Rejstřík citovaných míst	698
Předmětový rejstřík	760

2. <i>odstavec / Otec</i>	73
I. „Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého“	73
II. Zjevení Boha jako Trojice	74
Otec zjevený Synem – Otec a Syn zjevení Duchem	
III. Svatá Trojice v nauce víry	77
Jak se formovalo trinitární dogma – Dogma o Nejsvětější Trojici	
IV. Boží díla a poslání Trojice	79
Souhrn	80
3. <i>odstavec / Všemohoucí</i>	81
„Učinil všechno, co chtěl“ (Ž 115,3) – „Ty však máš slitování se vším, protože můžeš všechno“ (Mdr 11,23) – Tajemství zdánlivé Boží bezmocnosti	
Souhrn	83
4. <i>odstavec / Stvořitel</i>	84
I. Katecheze o stvoření	84
II. Stvoření – dílo Nejsvětější Trojice	86
III. „Svět byl stvořen k Boží slávě“	87
IV. Tajemství stvoření	88
Bůh tvoří s moudrostí a láskou – Bůh tvoří „z ničeho“ –	
Bůh tvoří svět uspořádaný a dobrý – Bůh přesahuje stvoření a je v něm přítomen	
– Bůh uchovává a řídí stvoření	
V. Bůh uskutečňuje svůj plán: Boží prozřetelnost	90
Prozřetelnost a druhotné příčiny – Prozřetelnost a pohoršení zla	
Souhrn	94
5. <i>odstavec / Nebe a země</i>	95
I. Andělé	96
Existence andělů - pravda víry – Kdo jsou?	
– Kristus „a s ním všichni andělé“ – Andělé v životě církve	
II. Viditelný svět	98
Souhrn	100
6. <i>odstavec / Člověk</i>	101
I. „K Božímu obrazu“	101
II. Jednota duše a těla	102

III. „Jako muže a ženu je stvořil“	104
Bohem chtěná rovnost i různost – „Jeden pro druhého“ - „jednota ve dvou“	
IV. Člověk v ráji	105
Souhrn	106
7. odstavec / Pád	107
I. „Kde se rozmohl hřích, tam se v míře ještě daleko štedřejší ukázala milost“	107
Skutečnost hřichu – Prvotní hřích - základní pravda víry	
– Jak číst vyprávění o pádu?	
II. Pád andělů	108
III. Prvotní hřích	109
Zkouška svobody – První hřích člověka – Následky Adamova hřichu pro lidstvo	
– Tvrdý boj	
IV. „Tys ho nenechal napospas smrti“	113
Souhrn	114
DRUHÁ KAPITOLA: VĚŘÍM V JEŽÍŠE KRISTA, JEDNOROZENÉHO SYNA BOŽÍHO	116
Radostná zvěst: Bůh poslal svého Syna – „Zvěstovat ... nevystižitelné Kristovo bohatství“ (Ef 3,8) – Ústřední bod katecheze: Kristus	
2. článek / „I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho“	118
I. Ježíš	118
II. Kristus	119
III. Jednorozený Syn Boží	121
IV. Pán–Hospodin	122
Souhrn	123
3. článek / „Ježíš Kristus byl počat z Ducha svatého a narodil se z Marie Panny“	124
1. odstavec / Syn Boží se stal člověkem	124
I. Proč se Slovo stalo tělem	124
II. Vtělení	125
III. Pravý Bůh a pravý člověk	126

IV. Jak je Boží Syn člověkem?	128
Kristova duše a jeho lidské poznání – Kristova lidská vůle – Kristovo pravé tělo – Srdce vtěleného Slova	
Souhrn	130
 2. odstavec / „... skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny“	131
I. Skrze Ducha svatého	131
II. ... narodil se z Marie Panny	132
Mariino předurčení – Nepsokvrněné početí – „Staň se mi podle tvého slova ... “ – Mariino božské mateřství – Mariino panenství – Maria „vždy Panna“ – Mariino panenské mateřství v Božím plánu	
Souhrn	137
 3. odstavec / <i>Tajemství Kristova života</i>	137
I. Celý Kristův život je tajemství	138
Společné rysy Ježíšových tajemství – Naše spojení s Ježíšovými tajemstvími	
II. Tajemství Ježíšova dětství a skrytého života	140
Přípravy – Tajemství vánoc – Tajemství Ježíšova dětství – Tajemství Ježíšova skrytého života	
III. Tajemství Ježíšova veřejného života	144
Ježíšův křest – Ježíšovo pokušení – „Přiblížilo se Boží království“ – Hlásání Božího království – Znamení Božího království – „Klíče království“ – Závďavek království: proměnění – Ježíš vstupuje do Jeruzaléma – Ježíš do Jeruzaléma vstupuje jako Mesiáš	
Souhrn	151
 4. článek / Ježíš Kristus „trpěl pod Ponciem Pilátem, ukřižován umřel i pohřben jest“	153
1. odstavec / <i>Ježíš Kristus a Izrael</i>	153
I. Ježíš a Zákon	154
II. Ježíš a chrám	156
III. Ježíš a víra Izraele v jediného Boha a Spasitele	157
Souhrn	158

2. odstavec / <i>Ježíš Kristus zemřel ukřižován</i>	159
I. Ježíšův proces	159
Židovští představitelé mají rozdílné názory na Ježíše – Židé nejsou kolektivně odpovědní za Ježíšovu smrt – Všichni hříšníci jsou původci Kristova utrpení	
II. Kristova výkupná smrt v Božím plánu spásy	161
„Ježíš byl vydán, jak to Bůh předem rozhodl“ – „Zemřel za naše hříchy podle Písma“ – Bůh s ním „kvůli nám jednal jako s hříšníkem“ – Bůh má iniciativu ve všeobecné vykupitelské lásce	
III. Kristus obětoval sám sebe Otci za naše hříchy	163
Kristus se obětuje Otci celým životem – „Beránek, který snímá hříchy světa“ – Ježíš se svobodně ztotožňuje s vykupitelskou láskou Otce – Při večeři Ježíš předjal svobodné obětování svého života – Agonie v Getsemanech – Kristova smrt je jediná a definitivní oběť – Ježíš nahrazuje svou poslušností naši neposlušnost – Ježíš dokonává svou oběť na kříži – Naše účast na Kristově oběti	
Souhrn	167
3. odstavec / <i>Ježíš Kristus „byl pohřben“</i>	168
Kristovo tělo v hrobě – „Nedopustíš, aby tvůj Svatý podlehl porušení“ – „Pohřbení s Kristem ...“	
Souhrn	169
5. článek / Ježíš Kristus „sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých“	170
1. odstavec / <i>Ježíš Kristus „sestoupil do pekel“</i>	170
Souhrn	172
2. odstavec / <i>Třetího dne vstal z mrtvých</i>	172
I. Historická i transcendentní událost	172
Prázdný hrob – Zjevení Zmrtvýchvstalého – Stav Kristova vzkříšeného lidství – Zmrtvýchvstání jako transcendentní událost	
II. Zmrtvýchvstání – dílo Nejsvětější Trojice	175
III. Smysl a spásanosný dosah zmrtvýchvstání	176
Souhrn	177
6. článek / Ježíš Kristus „vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího“	178
Souhrn	180

7. článek / „Odtud přijde soudit živé i mrtvé“ 180

I. Znovu přijde ve slávě	180
Kristus již vládne prostřednictvím církve ... – ... v očekávání, že mu bude všechno podřízeno – Kristův slavný příchod, naděje Izraele – Poslední zkouška církve	
II. Soudit živé i mrtvé	183
Souhrn	184

TŘETÍ KAPITOLA: VĚŘÍM V DUCHA SVATÉHO 185

8. článek / „Věřím v Ducha svatého“ 186

I. Společné poslání Syna a Ducha	187
II. Jméno, názvy a symboly Ducha svatého	188
Vlastní jméno Ducha svatého – Názvy Ducha svatého – Symboly Ducha svatého	
III. Duch a Boží Slovo v čase zaslíbení	191
Ve stvoření – Duch zaslíbení – Ve zjeveních a v Zákoně – V království a ve vyhnanství – Očekávání Mesiáše a jeho Ducha	
IV. Kristův Duch v plnosti času	194
Jan, Předchůdce, Prorok a Křtitel – „Zaplesej, milostí zahrnutá“ – Ježíš Kristus	
V. Duch a církev v posledních časech	197
Letnice – Duch svatý - Boží dar – Duch svatý a církev	
Souhrn	200

9. článek / „Věřím ve svatou církev obecnou“ 200

<i>I. odstavec / Církev v Božím plánu</i>	201
I. Jména a obrazy církve	201
Symboly církve	
II. Původ, založení a poslání církve	203
Plán, který vznikl v Otcově srdci – Církev - její předobrazy od začátku světa – Církev - její příprava ve Staré úmluvě – Církev - ustanovená Ježíšem Kristem – Církev - veřejně představená Duchem svatým – Církev - plně dovršená ve slávě	
III. Tajemství církve	206
Církev - zároveň viditelná a duchovní – Církev - tajemství spojení lidí s Bohem – Církev - všeobecná svátost spásy	
Souhrn	208

2. odstavec / *Církev – Boží lid, Kristovo Tělo, chrám Ducha svatého* 209

I. Církev – Boží lid	209
Charakteristické rysy Božího lidu – Lid kněžský, prorocký a královský	
II. Církev – Kristovo Tělo	211
Církev je společenství s Ježíšem – „Jedno tělo“ – „Hlavou tohoto Těla je Kristus“ – Církev je Kristova nevěsta	
III. Církev – chrám Ducha svatého	214
Charismata	
Souhrn	216

3. odstavec / *Církev je jedna, svatá, všeobecná (katolická) a apoštolská* 217

I. Církev je jedna	217
„Posvátné tajemství jednoty církve“ – Zraněná jednota – Na cestě k jednotě	
II. Církev je svatá	220
III. Církev je katolická (všeobecná)	222
Co to znamená „katolická“? – Každá místní (partikulární) církev je „katolická“ – Kdo patří do katolické církve? – Církev a nekřesťané – „Mimo církev není spásy“ – Misie - požadavek všeobecnosti církve	
IV. Církev je apoštolská	228
Poslání apoštolů – Biskupové - nástupci apoštolů – Apoštolát	
Souhrn	231

4. odstavec / *Věřící – hierarchie, laikové, zasvěcený život* 232

I. Hierarchické zřízení církve	233
Proč je církevní služba? – Biskupský sbor a jeho hlava, papež – Úkol vyučovat – Úkol posvěcovat – Úkol řídit	
II. Věřící laikové	238
Povolání laiků – Účast laiků na Kristově kněžském úřadu – Jejich účast na Kristově prorockém úřadu – Jejich účast na Kristově královském úřadu	
III. Zasvěcený život	242
Evangelijní rady, zasvěcený život – Velký strom s mnoha větvemi – Poustevnický život – Zasvěcené panny – Řeholní život – Sekulární společnosti – Společnosti apoštolského života – Zasvěcení a poslání: hlásat Krále, který přichází	
Souhrn	246

5. odstavec / Společenství svatých	248
I. Vzájemné sdílení duchovních hodnot	248
II. Společenství nebeské a pozemské církve	249
Souhrn	251
6. odstavec / Maria – matka Kristova, Matka církve	251
I. Maria, Matka církve	252
Zcela sjednocena se svým Synem... – ...i při svém nanebevzetí...	
– ...je naší matkou v řádu milosti	
II. Uctívání svaté Panny	253
III. Maria – eschatologický obraz církve	254
Souhrn	254
10. článek / „Věřím v odpuštění hříchů“	255
I. Jeden křest na odpuštění hříchů	255
II. Moc klíčů	256
Souhrn	257
11. článek / „Věřím ... ve vzkříšení těla“	258
I. Kristovo a naše vzkříšení	258
Postupné zjevování vzkříšení – Jak budou mrtví vzkříšeni?	
– Vzkříšení s Kristem v Ježíši Kristu	
II. Zemřít	261
Smrt – Smysl křesťanské smrti	
Souhrn	264
12. článek / „Věřím v život věčný“	265
I. Soukromý soud	265
II. Nebe	266
III. Konečné očišťování neboli očistec	267
IV. Peklo	268
V. Poslední soud	270
VI. Naděje v nové nebe a novou zemi	271
Souhrn	273
„Amen“	274